

# De invloed van armoede op schoolprestaties

Opgroeien in armoede heeft invloed op de schoolprestaties van kinderen. Kinderen in armoede kunnen moeite hebben met leren door de omgeving waarin ze opgroeien, door stress van hun ouders en doordat ze zelf minder goed in hun vel zitten. Op deze pagina lees je meer over de oorzaken en gevolgen.

## 1. Invloed van de omgeving

De omgeving waarin kinderen in armoede opgroeien, is vaak niet optimaal. Dit kan invloed hebben op hun concentratie en prestaties op school. Zo hebben kinderen in armoede thuis vaak minder eten en spullen. Ze eten bijvoorbeeld geen ontbijt, of hebben geen laptop of boeken. Ook hebben ouders bijvoorbeeld geen geld voor het lidmaatschap van een sportclub of een museumbezoek. Hierdoor is de wereld van kinderen die opgroeien in armoede vaak kleiner dan die van kinderen die opgroeien in welvarende gezinnen.

Vaak wonen kinderen in armoede in kleinere huizen, waar ze hun kamer delen met broers of zussen. Daardoor hebben ze niet altijd een rustige plek in huis om te kunnen leren of zich te concentreren op hun huiswerk. Kinderen in armoede groeien vaker op in minder veilige buurten met meer criminaliteit en geluidsoverlast. Daardoor slapen ze vaak slechter en spelen ze minder buiten. In deze buurten is er minder toegang tot goede kinderopvang of goed onderwijs. Zo zijn de lerarentekorten het grootst op scholen in wijken waarin het gemiddelde inkomen van bewoners laag is.

## 2. Gevolgen van stress bij ouders

Armoede gaat gepaard met veel stress. Ouders die in armoede leven, zijn steeds bezig met geld. Ze moeten elke keer kiezen waaraan ze het weinige geld uitgeven. Dit vraagt zoveel aandacht dat ze hun kinderen niet altijd evenveel aandacht kunnen geven als ouders zonder geldzorgen.

Ouders in armoede zijn veel tijd en aandacht kwijt aan hun geldzorgen. Daarom is het voor hen vaak moeilijker om de ontwikkeling van hun kinderen thuis te stimuleren. Vergeleken met ouders zonder geldzorgen lezen ze minder vaak voor en praten ze minder vaak met hun kinderen, bijvoorbeeld over school. Ook ondersteunen ze hun kinderen minder vaak bij hun huiswerk en hun studieplanning. Als kinderen opgroeien in een thuisomgeving die minder stimulerend is, kan dit gevolgen hebben voor hun schoolprestaties.

## 3. Invloed van stress op kinderen

Kinderen die opgroeien in armoede krijgen de stress van hun ouders mee. Langdurige stress door armoede heeft een negatieve invloed op de ontwikkeling van kinderen.

Stress heeft vooral invloed op de delen van de hersenen die belangrijk zijn voor het onthouden van informatie, het oplossen van problemen, het plannen en vooruitkijken, de impulscontrole en het maken van weloverwogen beslissingen.

Als deze delen van de hersenen minder ontwikkeld zijn, kunnen kinderen last hebben van:

- concentratieproblemen
- niet goed kunnen plannen en vooruitkijken
- moeilijk kunnen beheersen van impulsen

Dit zijn juist vaardigheden die van kinderen in het onderwijs verwacht worden en die de prestaties in het onderwijs bevorderen.

#### 4. Kinderen voelen zich minder goed en presteren minder

Kinderen die opgroeien in armoede voelen zich vaker minder waard, omdat ze op school niet kunnen meedoen met dingen die anderen vanzelfsprekend vinden. Zoals een schoolreisje, trakteren op hun verjaardag of schoolactiviteiten die extra geld kosten, zoals een boekenbeurs of schaatsen met de klas. Ze hebben daardoor vaak het gevoel dat ze er niet bij horen.

Als kinderen niet goed in hun vel zitten, is het moeilijker om te kunnen leren en presteren op school. Ze kunnen zich minder goed concentreren en het is moeilijker om lesstof op te nemen.